

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտե
Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 21/2

23 ապրիլի 2014 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի 28.03.2014 թ-ի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ 12.03.2014 թ-ի թիվ 2213483 արձանագրության դեմ:

Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Արմավիր քաղաքի Նալբանդյան 3 հասցեում գտնվող, Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին պատկանող դեղատնային կրպակից 2014 թ-ի մարտի 12-ին ժամը 15:45-ին Արմավիրի ՏՀՏ հարկային տեսուչի կողմից իրականացվել է հսկիչ-գնում:

Հսկիչ-գնումն իրականացվել է այն պահին, երբ դեղատան աշխատակիցը դրամային հաշվարկ էր իրականացնում նախորդ հաճախորդի հետ: Հսկիչ-գնում իրականացնողը խնդրել է շտապ տալ որևէ ցավագրկող դեղ: Աշխատողին շտապեցնելով, արագ վճարել, վերցրել է դեղերը, թույլ չտալով նույնիսկ դեղերը դնել պոլիէթիլենային տոպրակի մեջ, որտեղ և սովորաբար աշխատակիցը դնում է ՀԴՄ կտրոնը: Արհեստականորեն ստեղծելով խառնաշփոթ իրավիճակ, հարկային տեսուչը ստիպել է դեղատան աշխատակցին սխալվել: Այնուհետև տեսուչը դուրս է եկել, քիչ անց նորից մոտենալով, ասել է, որ ինքը հարկային տեսչության աշխատող է և իրականացրել է հսկիչ-գնում և որ 700 դրամի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել: Դեղատան աշխատակցին ներկայացրել է հանձնարարագրի մեկ օրինակ, մտել է կրպակից ներս, որի իրավունքը չուներ, վերցրել է ՀԴՄ ապարատը, հանել է "Z" հաշվետվություն, մուտքագրել է 700 դրամ և նորից հանել "Z" հաշվետվություն: Այդ ընթացքում դեղատան աշխատակիցը զանգահարել է Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին և ասել, որ հարկային տեսչությունից դեղատանը ստուգողներ կան: Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը պատասխանել է, որ մի քանի րոպեից կլինեմ դեղատանը, սակայն հարկային տեսուչը չի սպասել: Շտապ վերցրել է "Z" հաշվետվությունները, 700 դրամի ՀԴՄ կտրոնը և հանձնարարագիրը (որին աշխատակիցը չէր էլ հասցրել ծանոթանալ), դեղատան աշխատակցին ասել է. «Կարենին կասեք, որ Արգամն էր եկել»: Ժամը 15:56-ին Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը եկել է դեղատուն, իսկ հարկային տեսուչը արդեն գնացել էր:

Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը զանգահարել է է Արգամին, որն ասել է, որ 15 րոպեից կարող են հանդիպել, սակայն Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը հրաժարվել է հանդիպումից: Հաջորդ օրը՝ 13.03.2014թ.-ին, զանգահարել է հարկային տեսչությունից Հովիկը (այդպես ներկայացավ) և հրավիրեց հարկային տեսչություն՝ հսկիչ գնման հանձնարարագրին և արձանագրությանը ծանոթանալու և ստորագրելու համար: Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը պատասխանել է, որ հսկիչ գնման հետ կապված հարկային տեսչությունում անելիք չունի:

17.04. 2014 թ.-ին Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը փոստով ստացել է իրականացված հսկիչ գնմանն առնչվող փաստաթղթերը:

Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը կարծում է, որ հսկիչ-գնման հետ կապված բոլոր ընթացակարգերը հարկային տեսուչների կողմից իրականացվել են հսկիչ-գնումների գործընթացը կարգավորող օրենսդրական ակտերի պահանջների կոպիտ խախտումներով:

1. Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի մոտ հսկիչ գնում իրականացնելու վերաբերյալ թիվ 2213483 հանձնարարագիրը հրապարակվել է 2014 թ-ի փետրվարի 11-ին, որով ուսումնասիրության ժամկետը սահմանվել է 10 աշխատանքային օր: Այսինքն, տվյալ հանձնարարագիրը ուժի մեջ է և գործում է մինչև 2014 թ-ի փետրվարի 25-ը: Հսկիչ-գնումն իրականացվել է 2014 թ-ի մարտի 12-ին, կամ հսկիչ-գնումն իրականացվել է առանց հարկային մարմնի ղեկավարի կամ հարկային տեսչության պետի ուսումնասիրություն կատարելու մասին հրապարակած հանձնարարագրի: Խախտվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների

կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդված 2-րդ կետի պահանջները և նույն օրենքի Հավելված 2-ի 1.4 կետի պահանջները:

2. Հսկիչ-գնումների արդյունքների վերաբերյալ 12 մարտի 2014 թ-ին կազմված թիվ 2213483 արձանագրությունում նշված է. «Հարկային տեսուչ Հովհաննես Պողոսյանը... կատարեց գնում 1 տուփ «Սպազմալգոն» տեսակի դեղորայք և 1 տուփ «ԱՅՑ» տեսակի վիտամին 700 դրամ ընդհանուր արժողությամբ...»:

Հարկ են համարում նշել, որ միայն «ԱՅՑ» տեսակի դեղահաբերի 1 տուփը կախված չափաբաժնից, դեղատանը վաճառվում է 1700-2200 դրամի սահմաններում և հարկային տեսուչը չէր կարող 700 դրամով գնել վերը նշված դեղորայքը: Այսինքն, արձանագրությունում, որպես հսկիչ-գնման առարկա նշված է մի ապրանք, որն իրականում չի գնվել: Թույլ է տրվել կոպիտ սխալ, որի շուրջ կառուցվել է ողջ արձանագրությունը:

3. Հսկիչ-գնումների արդյունքների վերաբերյալ 12 մարտի 2014 թ-ի կազմված թիվ 2213483 արձանագրությունում նշված է. «Մեր կողմից ներկայացվեցին ծառայողական վկայականները և ուսումնասիրության հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման»: Իսկ տնտեսվարող սուբյեկտի (փոխարինող պաշտոնատար անձի) կողմից հսկիչ-գնման հանձնարարագրին և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությանը ծանոթանալուց, ստորագրելուց և դրանցից մեկ օրինակները ստանալուց հրաժարվելու մասին 14.03.2014 թ-ին կազմված արձանագրության մեջ նշված է. «հսկիչ-գնման հանձնարարագիրը և հսկիչ-գնման վերաբերյալ արձանագրությունը ներկայացվեց Ա/Ձ Կ.Սիրեկանյանին: Վերջինս առանց հիմնավոր պատճառների հրաժարվեց ծանոթանալ, ստորագրել և ստանալ հանձնարարագիրը ու արձանագրությունը»:

Արձանագրություններում առկա են հակասություններ: Այսպես, Արձանագրություններից մեկում նշված է, որ ծանոթացան հանձնարարագրին, իսկ մյուսում նշված է, որ հրաժարվեցին ծանոթանալ հանձնարարագրին...: Արձանագրություններում նշված փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը: Այսպես, Հսկիչ-գնումն իրականացվել է ոչ թե երեք (ինչպես նշված է արձանագրությունում), այլ մեկ հարկային տեսուչի մասնակցությամբ, որն էլ դեղատան աշխատակցին ներկայացել է Արգամ անունով՝ առանց ցույց տալու ծառայողական վկայականը: Իսկ թիվ 2213483 արձանագրության մեջ նշված է, որ գնումն իրականացրել է Հովհաննես Պողոսյանը: Այսինքն, Հովհաննես Պողոսյանը ներկայացել է որպես Արգամ, դրանով էլ պայմանավորված, ժամը 16:56-ին, երբ եկել է դեղատուն և չի հանդիպել Արգամին (արդեն գնացել էր), անմիջապես զանգահարել է նրան: Գնման պահին Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանը չի գտնվել դեղատանը: Տեսուչը հանձնարարագրի մեկ օրինակը ներկայացրել է դեղատան աշխատակցին (փոխարինող պաշտոնատար անձին), սակայն վերջինիս անունը արձանագրություններից ոչ մեկում չի հիշատակվում: Տեսուչը աշխատակցին չի առաջարկել ստորագրել և ստանալ հանձնարարագրի երկրորդ օրինակը, իսկ հեռանալուց էլ ետ է վերցրել աշխատակցին ներկայացրած հանձնարարագրի միակ օրինակը: Այսինքն, բացի այն, որ վերոհիշյալ արձանագրություններում նշված փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը, միաժամանակ խախտվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջները և նույն օրենքի Հավելված 2-ի 1.5 կետի պահանջները:

4. Հսկիչ-գնման արդյունքների վերաբերյալ տեղում չի կազմվել արձանագրություն: Ֆիզիկապես հնարավոր էլ չէր ժամը 15:45-ից (հսկիչ-գնման սկիզբ) մինչև 15:56-ը (երբ արդեն գտնվում էի դեղատանը և զանգահարել էի Արգամին) ընկած ժամանակահատվածում՝ ընդամենը 11 րոպեում, իրականացնել գնում, ՀԴՄ ապարատից դուրս բերել երկու հատ «Z» հաշվետվություն, մեկ հատ վաճառքի կտրոն և կազմել արձանագրություն, առավել ևս, որ «Z» հաշվետվությունները դուրս բերելիս, ՀԴՄ ապարատի մարտկոցները լիցքաթափվել են և անհրաժեշտ է եղել սպասել որոշակի ժամանակ, որպեսզի մարտկոցները լիցքավորվեն: Արձանագրությունը կազմվել է Արմավիրի ՏՀՏ-ում, հսկիչ գնման հաջորդ օրը՝ 13.03.2014թ-

ին: 13.03.2014 թ-ին էլ հարկային տեսուչ՝ Հովհաննես Պողոսյանը զանգահարել է և հրավիրել տարածքային հարկային տեսչություն:

Այսպիսով չի կատարվել «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի հավելված 2-ի 1.6 կետի պահանջները:

5. Հսկիչ գնման ընթացքում ձեռք բերված դեղորայքը չի վերադարձվել Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի անունից ապրանքներ վաճառող և (կամ) դրամական հաշվարկ կատարող աշխատողին: Չի կազմվել հսկիչ գնմամբ ձեռք բերված ապրանքների ետ վերադարձման ակտ: Այսինքն, խախտվել է ՀՀ կառավարության 27.11.2003 թ-ի թիվ 1561-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 6.1 կետի պահանջները:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ բողոքաբերը խնդրում է չեղյալ համարել Արմավիրի ՏՀՏ 12.03.2014 թ-ի հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 2213483 արձանագրությունը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները, եկավ հետևյալ եզրակացության:

Համաձայն ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Արմավիրի ՏՀՏ պետի 11.02.2014 թ-ի թիվ 2213483 հանձնարարագրի Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի մոտ կատարվել է հսկիչ-դրամակղային մեքենաների շահագործման կանոնների ուսումնասիրություն՝ հսկիչ գնում: Արդյունքում 12.03.2014 թ-ին կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 2213483 արձանագրությունը (այսուհետ նաև արձանագրություն), որով արձանագրվել է Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանի կողմից հսկիչ-դրամակղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտման փաստ: Մասնավորապես, հարկային տեսուչ Հովհաննես Պողոսյանը նշեց, որ իր կողմից 12.03.2014 թ-ին ժամը 15:45-ին Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին պատկանող ք.Արմավիր, Նալբանդյան 3 հասցեում գործող դեղատնից կատարվել է հսկիչ գնում՝ գնվել է 1 տուփ «Սպազմալգոն» և «ԱՅՑ» տեսակի 1 հատ վիտամին 700 դրամ ընդհանուր արժողությամբ: Գնված ապրանքների դիմաց վճարվել է 1000 դրամ և ստացվել է 300 դրամի մանրը: Սակայն, դեղատան աշխատակիցը վճարված գումարը չի մուտքագրել ՀԴՄ և չի տրամադրել համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն:

Հարկային տեսուչ Հովհաննես Պողոսյանը նշեց նաև, որ բողոքաբերի պնդումներն այն մասին, որ միտումնավոր ստեղծվել է խառնաշփոթ իրավիճակ, չի համապատասխանում իրականությանը: Ըստ հարկային տեսուչ Հովհաննես Պողոսյանի, նա սպասել է մինչև դեղատան աշխատակիցը կսպասարկի իրենից առաջ կանգնած հաճախորդին, որից հետո միայն կատարվել է համապատասխան ապրանքների գնումը: Ընդ որում, իրենից առաջ սպասարկված հաճախորդին ևս ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել:

Ինչ վերաբերվում է բողոքաբերի պնդումներին, որ հսկիչ գնումն իրականացրած անձը նույնիսկ չի սպասել մինչև գնված ապրանքները դրվեն պոլիէթիլենային տոպրակի մեջ, ապա հարկային տեսուչ Հովհաննես Պողոսյանը նշեց, որ գնված ապրանքները իրեն են տրամադրվել պոլիէթիլենային տոպրակի մեջ:

Հանձնաժողովի անդամների Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին ուղղված հարցին, թե ընդունում է արդյոք այն փաստը, որ հսկիչ գնման ընթացքում գնված ապրանքների դիմաց ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել, հնչեց պատասխան, որ այո, ՀԴՄ կտրոնը չի տրամադրվել դեղատան աշխատակցի շփոթմունքի արդյունքում:

Քննարկվող դեպքում կատարված հսկիչ գնման դիմաց ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու փաստը հիմնավորվում է նաև այն հանգամանքով, որ հսկիչ գնումից հետո, երբ սահմանված կարգով հարկային տեսուչները ցանկացել են ՀԴՄ-ից դուրս բերել ֆիսկալային "Z" հաշվետվությունը, ՀԴՄ-ն մարտկոցների լիցքաթափման հետևանքով չի աշխատել:

Բողոքաբերի պնդումների վերաբերյալ, որ Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին սահմանված կարգով չի ներկայացվել հսկիչ գնում կատարելու վերաբերյալ հանձնարարագիրը նշվեց, որ

հսկիչ գնումը կատարելու ընթացքում Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանինը դեղատանը չի գտնվել: Արդյունքում, հանձնարարագիրը ներկայացվել է դեղատան աշխատակցին: Նույն օրը Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին հրավիրվել է հարկային տեսչություն հանձնարարագրին և հսկիչ գնման արդյունքում կազմված փաստաթղթերին ծանոթացնելու և ներկայացնելու համար, սակայն վերջինս չի ներկայացել: Արդյունքում, նշված փաստաթղթերը Ա/Ձ Կարեն Սիրեկանյանին ուղարկվել են փոստով:

Ինչ վերաբերվում նրան, որ հսկիչ գնմամբ ձեռք բերված դեղորայքը ետ չի վերադարձվել և չի կազմվել ետ վերադարձի ակտ, ապա նշվեց, որ դեղատնային ոլորտում գործող պրակտիկայի համաձայն գնված դեղորայքը դեղատների կողմից ետ չի ընդունվում, ինչը հաստատեց նաև ընկերության ներկայացուցիչը: Բացի այդ, հսկիչ գնման ընթացքում կատարվել է նաև հատով դեղորայքի գնում: Այս կապակցությամբ հարկ է նշել, որ ՀՀ կառավարության 2004 թվականի օգոստոսի 26-ի N 1325-Ն որոշմամբ հաստատված կանոնների 20.1 կետի համաձայն հսկիչ գնմամբ ձեռք բերված ապրանքը (ապրանքները) վերադարձվում է տնտեսվարող սուբյեկտին, եթե չեն փոփոխվել դրա (դրանց) գնման պահին առկա ապրանքային հատկանիշները: Նշված հանգամանքը ևս հիմք է հանդիսացել հսկիչ գնմամբ ձեռք բերված դեղորայքը ետ չվերադարձնելու համար:

Հանձնաժողովի 15.04.2014 թ-ի նիստի քննարկման արդյունքում սույն գործի վերաբերյալ ընդունվել է որոշման նախագիծ, որի համաձայն արձանագրությունը թողնվել է անփոփոխ:

Ի կատարումն ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հոկտեմբերի 21-ի «Գանգատարկման խորհուրդ ստեղծելու և վերադաս հարկային ու մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովների որոշումների քննարկման կարգը հաստատելու մասին» N 1361-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 4-րդ կետի, սույն գործի վերաբերյալ Հանձնաժողովի կողմից ընդունված որոշման նախագիծը և առնչվող նյութերը (գանգատի փաթեթը) ուղարկվել են վերադաս հարկային ու մաքսային մարմինների գանգատարկման խորհուրդ (այսուհետ՝ Գանգատարկման խորհուրդ):

Որոշման նախագծի վերաբերյալ Գանգատարկման խորհուրդը տվել է դրական եզրակացություն:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Արձանագրությունը թողնել անփոփոխ:

Որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում տնտեսվարող սուբյեկտի ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձն իրավունք ունի բողոքարկել դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ